

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Волинський національний університет імені Лесі Українки
Факультет економіки та управління
Кафедра обліку і оподаткування

СИЛАБУС

нормативного освітнього компонента

НОРМАТИВНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ОБЛІКУ І ОПОДАТКУВАННЯ

підготовки бакалавра

спеціальності 071 Облік і оподаткування

освітньо-професійної програми Облік і оподаткування

Силабус освітнього компонента «НОРМАТИВНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ОБЛІКУ І ОПОДАТКУВАННЯ» підготовки бакалавра, галузі знань 07 Управління та адміністрування, спеціальності 071 Облік і оподаткування, за освітньо-професійною програмою Облік і оподаткування

Розробник: Анна САФАРОВА, доцент кафедри обліку і оподаткування, кандидат економічних наук, доцент

Погоджено:
Гарант ОПП Облік і оподаткування

Анна САФАРОВА

Силабус освітнього компонента затверджено на засіданні кафедри обліку і оподаткування

протокол № 1 від 31 серпня 2023 р.

Завідувач кафедри:

Ірина САДОВСЬКА

I. Опис освітнього компонента

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, освітньо-професійна програма, освітній рівень	Характеристика освітнього компонента
Заочна форма навчання	07 Управління та адміністрування 071 Облік і оподаткування Облік і оподаткування (на основі молодшого спеціаліста) Перший (бакалаврський)	Нормативна
Кількість годин / кредитів 120/4		Рік навчання – 2-й
		Семестр – 4-ий
		Лекції – 14 год.
ІНДЗ: немає		Практичні – 16 год.
		Самостійна робота – 74 год.
		Консультації – 16 год.
Мова навчання	Українська	
	Форма контролю: екзамен	

II. Інформація про викладача

Прізвище, ім'я, по батькові – [Сафарова Анна Таджидінівна](#)

Науковий ступінь – кандидат економічних наук

Вчене звання – доцент

Посада – доцент кафедри обліку і оподаткування

Контактна інформація: +38-050-674-35-63, Safarova.Aнна@vnu.edu.ua

Дні занять: <http://94.130.69.82/cgi-bin/timetable.cgi>

III. Опис освітнього компонента

1. Анотація курсу.

Освітній компонент «Нормативне забезпечення обліку і оподаткування» спрямований на формування у здобувачів освіти системи знань нормативно-правової бази з обліку і оподаткування.

2. Пререквізити. Постреквізити.

Пререквізити. Вивчення освітнього компонента базується на знаннях, уміннях і навичках, які здобувачі освіти отримали, вивчаючи такі освітні компоненти: Бухгалтерський облік, Фінансовий облік, Податкова система тощо.

Постреквізити. Вивчення освітнього компонента сприятиме кращому засвоєнню таких освітніх компонент, як: Звітність підприємств, Адміністрування податків (вітчизняний і міжнародний контексти) тощо.

3. Мета і завдання освітнього компонента.

Мета освітнього компонента – вивчення нормативно-правової бази із обліку і оподаткування на підприємствах різних форм власності.

Основними **завданнями** вивчення освітнього компонента є вироблення практичних навичок роботи із нормативно-правовими документами з обліку та оподаткування, вміння застосовувати в практичній діяльності основні принципи та методи бухгалтерського обліку та оподаткування.

4. Результати навчання (компетентності).

Згідно з освітньо-професійною програмою здобувачі освіти в результаті вивчення освітнього компонента «Нормативне забезпечення обліку і оподаткування» набувають таких компетентностей та програмних результатів навчання:

Інтегральна компетентність – Здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми під час професійної діяльності у сфері обліку, аудиту та оподаткування або в процесі навчання, що передбачає застосування теорій та методів економічної науки і характеризується комплексністю й невизначеністю умов.

Загальні компетентності (ЗК):

- ЗК01. Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями.
- ЗК08. Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності.
- ЗК14. Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні.

Спеціальні (фахові) компетентності (СК):

- СК04. Застосовувати знання права та податкового законодавства в практичній діяльності суб'єктів господарювання.
- СК11. Демонструвати розуміння вимог щодо професійної діяльності, зумовлених необхідністю забезпечення сталого розвитку України, її зміцнення як демократичної, соціальної, правової держави.

Програмні результати навчання (ПРН):

- ПР21. Розуміти вимоги до діяльності за спеціальністю, зумовлені необхідністю забезпечення сталого розвитку України, її зміцнення як демократичної, соціальної, правової держави
- ПР22. Розуміти і реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності вільного демократичного суспільства, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні.

5. Структура освітнього компонента

Назви змістових модулів і тем	Усього	Лек.	Практ.	Сам. роб.	Конс.	*Форма контролю/ Бали
1	2	3	4	5	6	7
Змістовий модуль 1. Основні засади нормативного забезпечення обліку і оподаткування						
Тема 1. Організаційні питання нормативного забезпечення обліку і оподаткування в Україні	13	1	2	8	2	Т / 4 бали
Тема 2. Нормативні документи, що регулюють бухгалтерський облік в Україні	13	1	2	8	2	Т / 4 бали
Тема 3. НП(С)БО та плани рахунків	14	2	2	8	2	Т / 4 бали
Тема 4. Нормативне регулювання організації бухгалтерському обліку на підприємствах	14	2	2	8	2	Т / 4 бали
Разом за модулем 1	54	6	8	32	8	16 балів
Змістовий модуль 2. Нормативні документи з питань обліку і оподаткування						
Тема 5. Нормативно-правове регулювання проведення інвентаризації в Україні	11	1	1	8	1	РЗ/К / 4 бали

1	2	3	4	5	6	7
Тема 6. Основні нормативні акти щодо формування фінансової звітності	14	2	2	8	2	Т/РЗ/К / 6 балів
Тема 7. Нормативне забезпечення обліку за видами активів	14	2	2	8	2	Т / 6 балів
Тема 8. Нормативне забезпечення адміністрування податків, зборів, платежів	16	2	2	10	2	Т / 4 бали
Тема 9. Інші нормативно-правові акти з бухгалтерського обліку та оподаткування	11	1	1	8	1	Т/РЗ/К / 4 бали
Разом за змістовим модулем 2	66	8	8	42	8	24 бали
Види підсумкових робіт						60
Модульна контрольна робота 1						МКР / 30 балів
Модульна контрольна робота 2						МКР / 30 балів
Екзамен						60 балів
Всього годин / Балів						120 14 16 74 16 100

*Форма контролю: ДС – дискусія, ДБ – дебати, Т – тести, ТР – тренінг, РЗ/К – розв’язування задач / кейсів, ІНДЗ / ІРС – індивідуальне завдання / індивідуальна робота студента, РМГ – робота в малих групах, МКР / КР – модульна контрольна робота/ контрольна робота, Р – реферат, а також аналітична записка, аналітичне есе, аналіз твору тощо.

6. Завдання для самостійного опрацювання.

Самостійна робота з освітнього компонента передбачає: підготовку до аудиторних (практичних) занять; опрацювання лекційного матеріалу; підготовку до усіх видів контролю. Порядок виконання індивідуального завдання викладено у методичних рекомендаціях до самостійної роботи.

IV. Політика оцінювання

Основні принципи організації поточного й підсумкового контролю знань здобувачів освіти розкриті у Положенні про поточне та підсумкове оцінювання знань здобувачів освіти ВНУ імені Лесі Українки (<https://bit.ly/3xyVDTk>).

Політика викладача щодо студента ґрунтується на засадах ефективної співпраці. Відвідування занять є обов’язковим компонентом оцінювання. Здобувачі освіти зобов’язані дотримуватись термінів, визначених для виконання усіх видів письмових робіт, передбачених курсом, заздалегідь повідомляти викладача про відсутність на занятті. Пропущені заняття відпрацьовувати під час консультацій. Через об’єктивні причини (наприклад, хвороба, міжнародне стажування, індивідуальний план навчання) навчання може відбуватись в онлайн формі з використанням системи Moodle, Office 365 (Teams) за погодженням із керівником курсу.

Під час вивчення освітньої компоненти при поточному контролі оцінюванню підлягають результати навчання, що виявляються через продемонстровані здобувачем знання та набуті уміння й навички, а саме:

- за роботу на практичних заняттях;
- за виконання модульних контрольних робіт;
- за виконання завдання самостійної роботи.

Під час проведення підсумкових контрольних робіт передбачене оцінювання результатів навчання, які здобувач набув після опанування навчального матеріалу змістового модуля. Передбачено 2 модульні контрольні роботи, які можуть проводитися у формі:

- письмового тестування;
- комп'ютерного тестування (з використанням платформи Moodle);
- розв'язування практичних завдань.

Модульні контрольні роботи можуть бути проведені в синхронному режимі (як аудиторна контрольна робота) або асинхронному режимі (наприклад, засобами платформи Moodle).

Викладач завчасно інформує здобувачів про терміни проведення, зміст та форму підсумкових контрольних робіт.

Політика викладача щодо зарахування результатів формальної, неформальної та інформальної освіти. Результати навчання, здобуті шляхом формальної, неформальної та/або інформальної освіти, визнаються у ВНУ імені Лесі Українки на основі Положення про визнання результатів навчання, отриманих у формальній, неформальній та/або інформальній освіті у ВНУ імені Лесі Українки (<https://bit.ly/3dquuuY>).

Визнання результатів навчання, отриманих у формальній освіті, можливе: під час переведення здобувача освіти з іншого закладу вищої освіти; під час поновлення здобувача освіти на навчання до ВНУ імені Лесі Українки; за результатами навчання в рамках програм академічної мобільності, програм «Подвійний диплом»; за результатами вступу на перший (бакалаврський) рівень на базі освітнього рівня «фаховий молодший бакалавр», освітньо-кваліфікаційного рівня «молодший спеціаліст»; за результатами навчання, здобутими з використанням елементів дуальної освіти; під час навчання здобувача освіти у двох і більше закладах освіти або ОПП.

Визнання результатів навчання, отриманих у неформальній та/або інформальній освіті, визнаються шляхом валідації.

Визнанню можуть підлягати такі результати навчання, отримані в неформальній освіті, які за тематикою, обсягом вивчення та змістом відповідають як ОК в цілому, так і його окремому розділу, темі (темам), індивідуальному завданню, контрольній роботі тощо, які передбачені силабусом ОК.

Здобувачі освіти мають право на визнання результатів навчання в неформальній та інформальній освіті (курси навчання в центрах освіти, курси інтенсивного навчання, семінари, конференції, олімпіади, конкурси наукових робіт, літні чи зимові школи, бізнес-школи, тренінги, майстер-класи, наукові публікації, науково-дослідна робота, робота у наукових гуртках, індивідуальні завдання, що поглиблюють навчальний матеріал освітньої компоненти, навчання на таких платформах як: Prometheus, Coursera, edEx, edEra, FutureLearn та інших) в обсязі, що загалом не перевищує 10% від загального обсягу кредитів, передбачених ОП. На бакалаврському рівні це не більше ніж 6 кредитів.

Визнання результатів навчання, отриманих у неформальній та/або інформальній освіті, відбувається в семестрі, що передує семестру початку вивчення освітнього компонента, або під час вивчення ОК, але довший термін, наприклад, не пізніше 01 грудня та 01 травня, враховуючи ймовірність непідтвердження здобувачем результатів такого навчання.

Політика щодо академічної доброчесності. Жодні форми порушення академічної доброчесності не толеруються. Списування під час виконання практичних завдань, індивідуальної самостійної роботи студента, заборонені.

Вимоги до академічної доброчесності визначаються Положенням про систему запобігання та виявлення академічного плагіату у науково-дослідній діяльності здобувачів вищої освіти і науково-педагогічних працівників ВНУ імені Лесі Українки (<https://bit.ly/3QNPrNT>).

Політика щодо дедлайнів та перескладання. Терміни виконання практичних робіт, самостійної роботи викладач повідомляє на перших заняттях або прописує на інтернет-платформі курсу. Письмові роботи, які виконуватимуться з порушенням термінів без поважних причин, оцінюються на нижчу оцінку. Терміни ліквідації академічної заборгованості визначає розклад заліково-екзаменаційної сесії.

Політика щодо додаткових (бонусних) балів. За рішенням кафедри здобувачам

освіти, які брали участь у роботі конференцій, підготовці наукових публікацій, в олімпіадах, конкурсах студентських наукових робіт, спортивних змаганнях, мистецьких конкурсах тощо й досягли значних результатів, може бути присуджено додаткові (бонусні) бали, які зараховуються як результати поточного контролю з відповідного ОК.

Систему бонусних балів погоджує науково-методична комісія факультету (https://vnu.edu.ua/sites/default/files/2023-09/2023_Polozh_pro_otzin.pdf).

Додаткові (бонусні) бали, які за тематикою відповідають освітньому компоненту, зараховуються за такі види робіт:

- опублікована наукова стаття у фахових виданнях України чи рецензованих закордонних журналах – 10 балів;
- публікація тез – з виступом на конференції 5 балів, без виступу – 3 бали;
- підготовка та участь у всеукраїнському етапі предметних олімпіад, всеукраїнському та міжнародних конкурсах студентських наукових робіт, конкурсі дипломних і магістерських робіт – 7 балів;
- перемога у всеукраїнському етапі предметних олімпіад, всеукраїнському та міжнародних конкурсах студентських наукових робіт, конкурсі дипломних і магістерських робіт – 15 балів;
- подача проектних заявок на участь в студентських програмах обміну, стипендійних програмах, літніх та зимових школах тощо – 7 балів.

V. Підсумковий контроль

Формою підсумкового контролю є екзамен.

Якщо здобувач освіти успішно виконав усі запропоновані викладачем завдання й отримав остаточну оцінку не менше, ніж 75 балів, підсумкову оцінку він отримує без складання іспиту. Така оцінка виставляється в день проведення екзамену за умови обов'язкової присутності здобувача освіти.

У випадку незадовільної підсумкової семестрової оцінки, або за бажанням підвищити рейтинг, здобувач освіти складає іспит у формі опитування (усного, письмового, тестового контролю тощо). При цьому на іспит виноситься 60 балів, а бали, набрані за результатами модульних контрольних робіт, анулюються.

Підсумкова семестрова оцінка у випадку складання іспиту визначається як сума поточної семестрової та екзаменаційної оцінок у балах. Зазначена оцінка заноситься до екзаменаційної відомості та індивідуального навчального плану (залікової книжки) здобувача освіти.

Екзаменаційна оцінка визначається в балах (від 0 до 60) за результатами виконання екзаменаційних завдань, які вміщують 2 теоретичних питання та 1 практичне завдання.

Перелік теоретичних питань на екзамен

1. Сутність нормативного забезпечення обліку і оподаткування
2. Рівні нормативного забезпечення обліку і оподаткування
3. Конституція України – Основний Закон України
4. Методологічна рада з бухгалтерського обліку при Міністерстві фінансів України
5. Рада з МСФЗ при Міністерстві фінансів України
6. Основні засади податкового законодавства України
7. Закон України «Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні»
8. Національні положення (стандарти) бухгалтерського обліку
9. Плани рахунків
10. Положення про порядок бухгалтерського обліку окремих активів та операцій підприємств державного, комунального секторів економіки та господарських організацій, які володіють та/або користуються об'єктами державної, комунальної власності, затверджене наказом Міністерства фінансів України від 19.12.2006 № 1213

11. Методичні рекомендації щодо облікової політики підприємства (наказ Мінфіну від 27.06.2013 р. №635)
12. Положення про документальне забезпечення записів у бухгалтерському обліку, затверджене наказом Міністерства фінансів України від 24.05.1995 № 88
13. Методичні рекомендації по застосуванню регістрів бухгалтерського обліку: наказ Міністерства фінансів від 29.12.2000 р. № 356.
14. Положення про інвентаризацію активів та зобов'язань, затверджене наказом Міністерства фінансів України від 02.09.2014 № 879
15. Порядок визначення розміру збитків від розкрадання, недостачі, знищення (псування) матеріальних цінностей, затверджений постановою КМУ від 22.01.96 р. № 116
16. Порядок подання фінансової звітності, затверджений постановою Кабінету Міністрів України від 28.02.2000 № 419
17. Перелік додаткових статей фінансової звітності
18. Методичні рекомендації щодо заповнення форм фінансової звітності, затверджені наказом Міністерства фінансів України від 28.03.2013 № 433
19. Методичні рекомендації з перевірки порівнянності показників фінансової звітності, затверджені наказом Міністерства фінансів України від 11.04.2013 № 476
20. Форми звітності малого підприємства та представництва іноземного суб'єкта господарської діяльності
21. Форми звітності мікропідприємства, підприємства, яке веде спрощений бухгалтерський облік доходів та витрат відповідно до податкового законодавства, та непідприємницького товариства
22. Методичні рекомендації з бухгалтерського обліку нематеріальних активів, затверджені наказом Міністерства фінансів України від 16.11.2009 № 1327
23. Методичні рекомендації з бухгалтерського обліку основних засобів, затверджені наказом Міністерства фінансів України від 30.09.2003 № 561
24. Методичні рекомендації з бухгалтерського обліку біологічних активів, затверджені наказом Міністерства фінансів України від 29.12.2006 № 1315
25. Методичні рекомендації з бухгалтерського обліку запасів, затверджені наказом Міністерства фінансів України від 10.01.2007 № 2
26. Податковий кодекс України
27. Накази Міністерства фінансів України про затвердження форм Податкових декларацій
28. Накази Міністерства фінансів України про затвердження форм первинних документів
29. Порядок бухгалтерського обліку гуманітарної допомоги, затверджений наказом Міністерства фінансів України від 14.12.99 № 298
30. Методичні рекомендації з бухгалтерського обліку спільної діяльності без створення юридичної особи, затверджені наказом Міністерства фінансів України від 30.12.2011 № 1873
31. Методичні рекомендації зі складання звіту про управління, затверджені наказом Міністерства фінансів України від 07.12.2018 № 982
32. Нормативно-правове забезпечення обліку касових операцій
33. Нормативно-правове забезпечення обліку основних засобів та інших НМА
34. Нормативно-правове забезпечення обліку нематеріальних активів
35. Нормативно-правове забезпечення обліку біологічних активів
36. Нормативно-правове забезпечення обліку виробничих запасів
37. Нормативно-правове забезпечення обліку готової продукції
38. Нормативно-правове забезпечення обліку товарів
39. Нормативно-правове забезпечення обліку розрахунків з покупцями і замовниками

40. Нормативно-правове забезпечення обліку розрахунків за виплатами працівникам
41. Нормативно-правове забезпечення обліку розрахунків з постачальниками та підрядниками
42. Нормативно-правове забезпечення обліку власного капіталу
43. Нормативно-правове забезпечення обліку позик
44. Нормативно-правове забезпечення обліку векселів
45. Нормативно-правове забезпечення обліку оренди
46. Нормативно-правове забезпечення обліку рахунків в банку
47. Нормативно-правове забезпечення обліку розрахунків з підзвітними особами
48. Нормативно-правове забезпечення обліку розрахунків за страхуванням
49. Нормативно-правове забезпечення обліку розрахунків з учасниками
50. Нормативно-правове забезпечення обліку доходів
51. Нормативно-правове забезпечення обліку фінансових результатів
52. Нормативно-правове забезпечення обліку собівартості реалізації
53. Нормативно-правове забезпечення обліку витрат
54. Нормативно-правове забезпечення обліку податку на прибуток
55. Нормативно-правове забезпечення обліку податку на додану вартість
56. Нормативно-правове забезпечення обліку податку на доходи фізичних осіб
57. Нормативно-правове забезпечення обліку екологічного податку
58. Нормативно-правове забезпечення обліку акцизного податку
59. Нормативно-правове забезпечення діяльності суб'єктів господарювання на спрощеній системі оподаткування
60. Нормативно-правове забезпечення діяльності суб'єктів господарювання на загальній системі оподаткування

VI. Шкала оцінювання

Оцінка в балах	Лінгвістична оцінка	Оцінка за шкалою ECTS	
		оцінка	пояснення
90–100	Відмінно	A	відмінне виконання
82–89	Дуже добре	B	вище середнього рівня
75–81	Добре	C	загалом хороша робота
67–74	Задовільно	D	непогано
60–66	Достатньо	E	виконання відповідає мінімальним критеріям
1–59	Незадовільно	Fx	необхідне перескладання

VII. Рекомендована література та інтернет-ресурси

1. Кодекс законів про працю: Кодекс України від 10 грудня 1971 р. №322-08. URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/322-08>
2. Цивільний кодекс України: Кодекс України 16 січня 2003 р. №435-IV. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/435-15>
3. Податковий кодекс України. URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2755-17#Text>

4. Митний кодекс України: Кодекс України від 13 березня 2012 р. №4495-VI. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/4495-17>
5. Про збір та облік єдиного внеску на загальнообов'язкове державне соціальне страхування: Закон України від 08 липня 2010 р. №2464-VI. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2464-17>
6. Про затвердження Плану рахунків бухгалтерського обліку та Інструкції про його застосування : Наказ Міністерства фінансів України від 30 листопада 1999 р. № 291. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0892-99>
7. Про оплату праці: Закон України від 24 березня 1995 р. №108/95. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/108/95-%D0%B2%D1%80>
8. Про відпустки: Закон України від 15 листопада 1996 р. №504/96. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/504/96-%D0%B2%D1%80>
9. Про затвердження Інструкції зі статистики заробітної плати: Наказ Державного комітету статистики України від 13 січня 2004 р. № 5. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0114-04>
10. Про затвердження Порядку обчислення середньої заробітної плати: Постанова Кабінету Міністрів України від 8 лютого 1995 р. № 100. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/100-95-%D0%BF>
11. Офіційний вебпортал парламенту України. Законодавство України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/main/index>
12. Міністерство фінансів України. URL: <https://www.mof.gov.ua/uk>
13. Державна податкова служба України. URL: <https://tax.gov.ua/>
14. Uteka. Швидкий пошук надійних рішень і практичної інформації. URL : <https://uteka.ua/>
15. Інтерактивна бухгалтерія. Бухгалтерський сервіс. URL : <https://interbuh.com.ua>
16. Головбух. URL : <https://www.golovbukh.ua>
17. Дебет-Кредит. URL : <https://dtk.com.ua/>
18. IBuh. Перший в Україні супермаркет для бухгалтерів. URL : <https://ibuh.info>
19. Бухгалтер 911. Сайт для бухгалтерів № 1 в Україні. URL : <https://bukhgalter911.com>
20. Все про бухгалтерський облік. URL : <http://vobu.ua/ukr/>
21. Онлайн помічник бухгалтера. URL : <http://buk-help.pp.ua/>
22. Облік і фінанси АПК: бухгалтерський портал. URL : <http://magazine.faaf.org.ua>
23. Вісник. Офіційно про податки. URL : <http://www.visnuk.com.ua/>
24. Баланс. Група компаній. URL : <https://balance.ua/>
25. Bloomberg Terminal. URL : www.bloomberg.com.
26. International Federation of Accountants. URL : www.ifac.org.